NORAKSTS

Lieta Nr.C04414911

PAC-0225/2014

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 27.februārī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Grauda,

tiesneši S.Krūmiņa un A.Keišs

ar sekretāru O.Keišu,

piedaloties maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „MTK Construction" pārstāvei zvērinātai advokātei Baibai Abzalonai un Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.73 zvērinātai tiesu izpildītājai Gunitai Špēlai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „MTK Construction" prasībā pret Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.73 zvērinātu tiesu izpildītāju Gunitu Špēlu par zaudējumu atlīdzināšanu sakarā ar maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „MTK Construction" apelācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 19.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 5.augustā prasītājs maksātnespējīgā sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – MSIA) „MTK Construction" cēla Rīgas apgabaltiesā prasību ar vēlākiem tās papildinājumiem pret atbildētāju Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.73 zvērinātu tiesu izpildītāju Gunitu Špēlu par zaudējumu atlīdzināšanu, norādot, ka ar Valsts ieņēmumu dienesta 2008.gada 9.jūnija lēmumu tika nolemts piedzīt no prasītāja SIA „MTK Construction" nodokļu parādu Ls 666 674,55, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 145 812,58. Minētais lēmums tika nodots izpildei atbildētājai Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.73 zvērinātai tiesu izpildītāju Gunitai Špēlai, sakarā ar ko tika ierosināta izpildu lieta Nr.658-2008.

2008.gada 18.jūlijā prasītājs saņēma zvērinātas tiesu izpildītājas priekšlikumu Nr.7.2/3292 nomaksāt līdz 2008.gada 30.jūlijam kopējo parāda summu Ls 674 707,44.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 28.decembra noteikumu Nr.1075 „Noteikumi par zvērinātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēm" 9.punktu zvērinātai tiesu izpildītājai pirms priekšlikuma nosūtīšanas ir pienākums pārbaudīt, vai parādnieks ir izpildījis kādu daļu savu saistību pirms izpildu dokumenta iesniegšanas. Ņemot vērā to, ka tas netika izdarīts, zvērināta tiesu izpildītāja nekonstatēja, ka līdz 2008.gada 18.jūlijam prasītājs bija labprātīgi veicis valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 40 392,00 un Ls 25 015,07 (maksājumi Valsts kasē saņemti attiecīgi 2008.gada 10.jūnijā un 2008.gada 17.jūlijā), kopā Ls 65 407,07. Sekojoši zvērinātai tiesu izpildītājai bija sava takse no minētās summas jāietur no izpildu dokumenta iesniedzēja – Valsts ieņēmumu dienesta, bet ne prasītāja.

Pēc Civilprocesa likuma 555.panta pirmajā daļā noteiktā termiņa izpildu lietas ietvaros prasītājs vēl nomaksāja Ls 89 560,99: valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāda atlikumu Ls 80 405,51; uzņēmuma ienākuma nodokļa parāda daļu Ls 387,88; riska nodevas parādu Ls 95,81; iedzīvotāju ienākuma nodokļa parāda daļu Ls 8671,79. Tas nozīmē, ka atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 28.decembra noteikumu Nr.1075 „Noteikumi par zvērinātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēm" 6.punktam savu taksi no prasītāja bija tiesības ieturēt tikai no tās faktiski atgūtās summas, kas tika atgūta pēc Civilprocesa likuma 555.panta pirmajā daļā noteiktā termiņa (2008.gada 30.jūlijs), proti, no Ls 89 560,99. Sekojoši atbilstoši minēto noteikumu 6.3.punktam zvērinātai tiesu

izpildītājai no prasītāja bija tiesības ieturēt tikai Ls 5128,05 (+PVN).

Ņemot vērā, ka zvērināta tiesu izpildītāja no prasītāja bez tiesiska pamata ieturēja Ls 8378,77 (+PVN) jeb par Ls 3250,83 lielāku amata atlīdzību, atbildētāja ar savu profesionālo darbību ir nodarījusi zaudējumus prasītājam Ls 3250,83 (+PVN). Kopējā prasītājam nodarīto zaudējumu summa ir Ls 3835,98.

Prasītājs norāda, ka ar šo netiek apstrīdēts zvērinātas tiesu izpildītājas aprēķinātās amata atlīdzības takses apmērs, tās aprēķina pareizība, bet gan tas, ka to takses daļu, kas tika aprēķināta no summas, kuru prasītājs jau bija nomaksājis pirms izpildu dokumenta iesniegšanas, tiesu izpildītāja neieturēja no Valsts ieņēmumu dienesta, bet gan no prasītāja. Pamatojoties uz Civillikuma 2391.pantu, prasītājs norāda, ka saistībā ar minēto zvērinātas tiesu izpildītājas profesionālo darbību prasītājam tika nodarīti finansiāli zaudējumi, jo pēc būtības zvērināta tiesu izpildītāja piesavinājās naudas summu, kas tai nepienākas no prasītāja.

Prasības pieteikuma papildinājumos prasītājs, atsaucoties uz Civillikuma 1770.-1779., 1784., 1786.pantu, norāda, ka konkrētajā gadījumā izpildās visi obligātie priekšnoteikumi, lai konstatētu atbildētājas pienākumu atlīdzināt prasītājam radušos zaudējumus: 1) prasītājam ir cēlušies zaudējumi – esošās mantas samazinājums – naudas līdzekļi Ls 3835,98, kurus atbildētāja ir ieturējusi no prasītāja naudas līdzekļiem, veicot izpildu darbības; 2) atbildētāja ir rīkojusies prettiesiski – pārkāpjot Ministru kabineta noteikumus Nr.1075 „Noteikumi par zvērinātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēm"; 3) pastāv tieša cēloņsakarība starp atbildētājas rīcību – lielākas naudas summas ieturēšanu nekā normatīvajos aktos noteikts un prasītājas naudas līdzekļu samazinājumu.

Konkrētajā gadījumā jāņem vērā, atbildētāja ir zvērināta tiesu izpildītāja un zaudējumus prasītājai ir nodarījusi, veicot amata pienākumus. Saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 45.panta pirmo daļu, 41.pantu, 76.panta pirmo daļu atbildētājai pēc savas iniciatīvas bija jāprecizē informācija, lai veiktu amata pienākumus.

Pamatojoties uz Civillikuma 1770.-1779., 1786., 1895. un 2389.pantu, Ministru kabineta 2004.gada 28.decembra noteikumiem Nr.1075 „Noteikumi par zvērinātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēm", Tiesu izpildītāju likuma 39.panta otro daļu, 41., 45.pantu un 76.panta pirmo daļu, lūdz piedzīt no atbildētājas prasītāja labā Ls 3835,98.

[2] 2011.gada 16.septembrī atbildētāja zvērināta tiesu izpildītāja Gunita Špēla iesniedza Rīgas apgabaltiesā paskaidrojumus, norādot, ka priekšlikumā nolēmumu izpildīt labprātīgi prasītājam tika norādīts, ka nolēmuma labprātīgas izpildīšanas gadījumā par noteikto darbību vai saistību izpildi zvērinātam tiesu izpildītājam jāiesniedz to apstiprinoši dokumenti. Prasītājs atbildētājai neiesniedza maksājumu apliecinošu dokumentu, kā tas bija norādīts priekšlikumā nolēmumu izpildīt labprātīgi. Zvērināts tiesu izpildītājs, veicot izpildu darbības, pamatojas uz lietā esošajiem dokumentiem, parādnieka iesniegtiem pierādījumiem par nolēmuma izpildi, piedzinēja sniegtiem apliecinājumiem. Saskaņā ar veiktajām izpildu darbībām un Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju 2008.gada 22.decembrī un 2009.gada 4.februārī tika sastādīti aprēķini Nr.914-658-2008/08 un Nr.39-658-2008/09. Sprieduma izpildes izdevumi un zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzība aprēķināta atbilstoši Tiesu izpildītāju likuma 76., 79.pantam, Ministru kabineta 2004.gada 28.decembra noteikumiem Nr.1075 un 2008.gada 11.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.933. Aprēķinos iekļautās amata darbības un amata atlīdzības takses aprēķinātas atbilstoši izpildu lietā esošajai informācijai aprēķina sastādīšanas brīdī. Izpildu lietā netika saņemti iebildumi no prasītāja par sastādītajiem aprēķiniem. Tiesu izpildītāja darbības nolēmuma izpildē prasītājs nav pārsūdzējis Civilprocesa likuma 632.panta pirmajā daļas noteiktajā kārtībā. Pamatojoties uz minēto, atbildētāja uzskata prasītāja prasības pieteikumu par nepamatotu un noraidāmu.

[3] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 19.marta spriedumu prasība tika noraidīta.

Tiesa konstatēja, ka lietā nav strīda par to, ka izpildu lietvedība uzsākta, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta 2008.gada 9.jūnija lēmumu Nr.9.3/1090 par Ls 666 674,55 nokavēto nodokļu piedziņu no prasītāja.

No lietas materiāliem redzams, ka zvērināta tiesu izpildītāja Civilprocesa likuma 555.panta pirmās daļas noteiktajā kārtībā 2008.gada 17.jūlijā nosūtījusi prasītājam priekšlikumu nolēmumu izpildīt labprātīgi līdz 2008.gada 30.jūlijam. Priekšlikumā norādīts, ka nolēmuma labprātīgas izpildīšanas gadījumā par noteikto darbību vai saistību izpildi zvērinātam tiesu izpildītājam jāiesniedz to apstiprinoši dokumenti.

Atsaucoties uz Ministru kabineta 2004.gada 28.decembra noteikumu Nr.1075 „Noteikumi par zvērinātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēm" 9.punktu, Civillikuma 1838.pantu, tiesa norādīja, ka prasītājs neapstrīd, ka, daļēji izpildot Valsts ieņēmumu dienesta 2008.gada 9.jūnija lēmumu Nr.9.3/1090 līdz minētā lēmuma iesniegšanai piespiedu izpildei, zvērinātai tiesu izpildītājai par minēto netika paziņots. Prasītājs neiesniedza atbildētājai maksājumu apliecinošu dokumentu, kā tas bija norādīts priekšlikumā nolēmumu izpildīt labprātīgi.

No lietas materiāliem redzams, ka zvērināta tiesu izpildītāja 2008.gada 22.decembrī sastādījusi aprēķinu Nr.914-658-2008/08 un 2009.gada 4.februārī sastādījusi aprēķinu Nr.39-658-2008/9. Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 632.panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2004.gada 28.decembra noteikumu Nr.1075 „Noteikumi par zvērinātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēm" 11.punktu, tiesa norādīja, ka prasītājs likumā noteiktajā kārtībā nebija iesniedzis sūdzību par tiesu izpildītājas darbībām konkrētajā izpildu lietā un izpildu lietā sastādītie aprēķini nav apstrīdēti.

Tiesa atzina, ka nevar būt par pamatu prasības apmierināšanai prasītāja norāde prasības pieteikumā, ka netiek apstrīdēts zvērinātas tiesu izpildītājas aprēķinātās amata atlīdzības takses apmērs un tās aprēķina pareizība, bet gan tas, ka takses daļa bija jāietur no piedzinēja. Izpildu lietā sastādīto aprēķinu pareizību un atbilstību normatīvo aktu prasībām pārbauda tiesa uzraudzības kārtībā, izskatot Civilprocesa likuma 632.panta pirmās daļas kārtībā iesniegtās sūdzības.

Pamatojoties uz Civillikuma 1776.pantu, tiesa konstatēja, ka prasītājs, saņemot zvērinātas tiesu izpildītājas priekšlikumu izpildīt lēmumu labprātīgi, nebija informējis par 2008.gada 10.jūnijā un 17.jūlijā veiktajiem maksājumiem, līdz ar to zvērināta tiesu izpildītāja pamatoti sastādīja aprēķinu, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta sniegto rakstveida informāciju.

Tiesa atzina, ka konkrētajā gadījumā nav pamata Civillikuma 2391.panta piemērošanai. Atsaucoties uz juridisko literatūru, tiesa norādīja, ka vispārējais atprasījums iedzīvošanās dēļ ir paredzēts tiem gadījumiem, kad atbildētājs ir ieguvis mantisku labumu uz

prasītāja rēķina, taču ne no prasītāja mantas. Komentējamā pantā paredzēto prasījumu var izlietot tad, ja nav priekšnoteikumu prasījumiem pēc 2369., 2384., 2387. vai 2389.panta. Vispārējais atprasījums iedzīvošanās dēļ ir pieļaujams tikai tad, ja prasītājs nevar pret atbildētāju izlietot citus tiesiskus līdzekļus atbildētāja mantā ieplūdušo mantisko vērtību atprasīšanai.

Tiesa atzina, ka iepriekšminētie apstākļi ir pamats prasību noraidīt kā nepamatotu.

[4] 2012.gada 10.aprīlī prasītājs iesniedza apelācijas sūdzību par minēto Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 19.marta spriedumu, pārsūdzot to pilnā apjomā. Apelācijas sūdzībā atkārtoti norādīti prasības pieteikumā un tā papildinājumos minētie argumenti. Papildus norādīts, ka lietā ir strīds par to, vai atbildētāja, kas ieturējusi no prasītāja amata atlīdzību, lai arī atbilstoši tiesību normām atbildētājai nav tiesību ieturēt šādu atlīdzību no prasītāja, var paturēt ieturēto naudas summu tā iemesla dēļ, ka prasītājs izpildu lietā nav iesniedzis maksājumu apstiprinošus dokumentus par nolēmuma labprātīgu izpildi daļā. Proti, parāda daļa labprātīgi samaksāta līdz izpildu dokumenta iesniegšanai, turklāt līdz atlīdzības aprēķināšanas brīdim piedzinējs Valsts ieņēmumu dienests ir informējis zvērinātu tiesu izpildītāju, ka no Valsts ieņēmumu dienesta lēmuma izdošanas brīža ir veikta labprātīga izpilde daļējā apmērā. Pamatojoties uz Civillikuma 1770.-1779., 1786., 1895. un 2389.pantu, Ministru kabineta 2004.gada 28.decembra noteikumiem Nr.1075 „Noteikumi par zvērinātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēm", Tiesu izpildītāju likuma 39.panta otro daļu, 41., 45.pantu un 76.panta pirmo daļu, lūdz apmierināt apelācijas sūdzību un piedzīt no atbildētājas prasītāja labā zaudējumus Ls 3835,98.

[5] 2012.gada 18.maijā Augstākajā tiesā tika saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros atkārtoti norādīti 2011.gada 16.septembra rakstveida paskaidrojumos norādītie argumenti. Papildus norādīts, ka Rīgas apgabaltiesa pamatoti spriedumā ir secinājusi, ka prasība ir noraidāma. Atbildētājas ieskatā spriedums atstājams negrozīts un prasītāja apelācijas sūdzība ir noraidāma.

[6] Prasītāja MSIA „MTK Construction" pārstāve zvērināta advokāte Baiba Abzalona tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajās norādītajiem argumentiem.

Atbildētāja Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.73 zvērināta tiesu izpildītāja Gunita Špēla tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina uz paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies pušu paskaidrojumus, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma.

[8] Kā izriet no lietas materiāliem, 2008.gada 17.jūlijā atbildētāja Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.73 zvērināta tiesu izpildītāja Gunita Špēla ieveda izpildu lietu Nr.658-2008 par nodokļu parāda Ls 666 674,55 piedziņu no prasītāja SIA „MTK Construction", pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta 2008.gada 9.jūnija lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu bezstrīda piedziņu (l.l.26).

2008.gada 17.jūlijā atbildētāja nosūtīja prasītājam priekšlikumu nolēmumu izpildīt labprātīgi līdz 2008.gada 30.jūlijam, norādot, ka nolēmuma labprātīgas izpildīšanas gadījumā par noteikto darbību vai saistību izpildi zvērinātam tiesu izpildītājam jāiesniedz to apstiprinoši dokumenti (l.l.25).

Lietā nav strīda par to, ka prasītājs pierādījumus par nodokļa parāda daļēju samaksu neiesniedza, kaut arī 2008.gada 10.jūnijā veica valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 40 392,00 apmērā (l.l.17, l.l.71) un 2008.gada 17.jūlijā Ls 25 015,07 apmērā (l.l.17, l.l.72).

2008.gada 22.decembrī atbildētāja sastādīja aprēķinu Nr.914-658-2008/08 par sprieduma izpildes izdevumiem Ls 8741,13 (l.l.23) un 2009.gada 4.februārī aprēķinu Nr.39-658-2008/09 par sprieduma izpildes izdevumiem Ls 1635,47 (l.l.24).

[9] Prasītājs ir cēlis prasību pret atbildētāju par zaudējumu atlīdzību, norādot, ka atbildētāja prettiesiski ir ieturējusi no prasītāja amata atlīdzības daļu Ls 3835,98, nodarot prasītājam zaudējumus saskaņā ar Civillikuma 1770.-1779., 1784., 1786.pantu.

Civillietu tiesu palāta atzīst par nepierādītu prasītāja apgalvojumu, ka konkrētajā gadījumā ir konstatējami visi obligātie priekšnoteikumi zaudējumu atlīdzībai, proti, nav konstatējama atbildētājas prettiesiska rīcība un cēloņsakarība starp atbildētājas rīcību un prasītāja naudas līdzekļu samazinājumu.

[9.1] Prasītāja arguments, ka atbildētāja ir pārkāpusi Ministru kabineta 2004.gada 28.decembra noteikumus Nr.1075 „Noteikumi par zvērinātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēm", saskaņā ar ko atbildētāja bija tiesīga ieturēt Ls 6091,54, nevis Ls 9927,63, nav pierādīts.

Saskaņā ar minēto noteikumu 9.punktu, uz kuru atsaucas prasītājs, ja pēc izpildu lietas ievešanas tiesu izpildītājs konstatē, ka parādnieks ir izpildījis savas saistības pirms izpildu dokumentu iesniegšanas, takses ietur no izpildu dokumenta iesniedzēja.

Lietā nav strīda par to, ka prasītājs neiesniedza atbildētājai pierādījumus par savu saistību daļēju izpildi. Arī no piedzinēja Valsts ieņēmumu dienesta 2008.gada 11.decembrī un 2009.gada 30.janvārī sniegtās informācijas atbildētājai (l.l.31-l.l.32) nevar redzēt, ka prasītājs ir veicis daļēju nodokļa parāda samaksu pirms izpildu dokumenta iesniegšanas. Tādējādi atbildētājai, ņemot vērā viņas rīcībā esošo informāciju, nebija pamata konstatēt, ka prasītājs ir izpildījis savas saistības pirms izpildu dokumenta iesniegšanas, un ieturēt takses no piedzinēja Valsts ieņēmumu dienesta.

Nav pamatots prasītāja prasības pieteikumā un apelācijas sūdzībā norādītais viedoklis, ka saskaņā ar Tiesu izpildītāja likuma 45.panta pirmo daļu, 41.pantu, 76.panta pirmo daļu atbildētājai pēc savas iniciatīvas bija jāprecizē no piedzinēja Valsts ieņēmumu

dienesta saņemtā informācija, lai aprēķinātu atlīdzību un noteiktu, no kuras personas tā piedzenama. Ievērojot to, ka Valsts ieņēmumu dienesta 2008.gada 11.decembrī sniegtajā informācijā (l.l.31) ir norādīts, ka prasītājs ir brīvprātīgi iemaksājis budžetā nokavētos maksājumus 2008.gada decembrī, atbildētājai nebija pamata uzskatīt par neprecīzu un pārbaudīt Valsts ieņēmumu dienesta 2009.gada 30.janvārī sniegto informāciju (l.l.32), tostarp tajā norādīto laika posmu, kurā tika veikti maksājumi valsts budžetā.

Turklāt prasītājs Civilprocesa likuma 568.panta otrajā daļā, 632.pantā noteiktajā kārtībā nav pārsūdzējis atbildētājas 2008.gada 22.decembrī un 2009.gada 4.februārī sastādītos sprieduma izpildes izdevumu aprēķinus (l.l.23-l.l.24). Prasītāja norāde, ka netiek apstrīdēts aprēķinātās amata atlīdzības takses apmērs un tās aprēķina pareizība, bet gan tas, ka takses daļa tika ieturēta no prasītāja, nav pamatota, jo aprēķinā tiek norādīts ne tikai sprieduma izpildes izdevumu apmērs un tā aprēķins, bet arī tas, kam un kādā apmērā ir atlīdzināmi sprieduma izpildes izdevumi, kas konkrētajā gadījumā nav pārsūdzēts.

Ievērojot iepriekšminēto, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka prasītājs nav pierādījis atbildētājas prettiesisku rīcību, ieturot amata atlīdzību no prasītāja.

[9.2] Tā kā nav konstatējama atbildētājas prettiesiska rīcība, nav konstatējama arī cēloņsakarība starp atbildētājas rīcību un prasītāja naudas līdzekļu samazinājumu.

[9.3] Tāpat ir ņemams vērā apstāklis, ka pats prasītājs būtu varējis novērst naudas līdzekļu samazinājumu, līdz ar ko atbilstoši Civillikuma 1776.pantam prasītājs nevar prasīt atlīdzību.

Saskaņā ar Civillikuma 1776.pantu (redakcijā līdz 2009.gada 30.jūnijam) cietušais nevar prasīt atlīdzību, ja viņš pats varējis zaudējumu novērst, ievērojot pienācīgo rūpību (1646.p.). Izņēmums no šā noteikuma pielaižams tikai ļaunprātīga tiesību aizskāruma gadījumā.

Lietā nav strīda par to, ka prasītājs pierādījumus par nodokļa parāda daļēju samaksu atbildētājai neiesniedza, kaut arī atbildētāja uz šādu dokumentu iesniegšanas nepieciešamību norādīja jau 2008.gada 17.jūlija priekšlikumā nolēmumu izpildīt labprātīgi (l.l.25). Tādējādi prasītājs nav ievērojis pienācīgu rūpību, kas savukārt izslēdz prasītāja tiesības prasīt atlīdzību.

[10] Nav pamatota arī prasītāja atsaukšanās uz Civillikuma 2391.pantu, norādot, ka atbildētāja piesavinājās naudas summu, kas viņai nepienākas no prasītāja.

Civillikuma 2391.pants nosaka, ka nevienam nav tiesības netaisni iedzīvoties otram par ļaunu un uz tā rēķina.

Kā ir norādīts juridiskajā literatūrā, vispārējais atprasījums iedzīvošanās dēļ ir paredzēts tiem gadījumiem, kad atbildētājs ir ieguvis mantisku labumu uz prasītāja rēķina, taču ne no prasītāja mantas. Komentējamā pantā paredzēto prasījumu var izlietot tad, ja nav priekšnoteikumu prasījumiem pēc 2369., 2384., 2387. vai 2389.panta. Vispārējais atprasījums iedzīvošanās dēļ ir pieļaujams tikai tad, ja prasītājs nevar pret atbildētāju izlietot citus tiesiskus līdzekļus atbildētāja mantā ieplūdušo mantisko vērtību atprasīšanai. Tas nozīmē, ka vispārējo atprasījumu iedzīvošanās dēļ prasītājs nevar izlietot tad, ja viņam pret atbildētāju ir cits prasījums no netaisnas iedzīvošanās, prasījums no līguma vai neatļautas darbības vai arī tiesība celt prasību par kādas lietu tiesības (valdījuma, īpašuma) atzīšanu (*skat. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – R.: Mans Īpašums, 1998, 667.lpp.)*.

Ievērojot to, ka prasītājs pret atbildētāju var izlietot citus tiesiskus līdzekļus, tajā skaitā konkrētajā gadījumā ir cēlis citu prasījumu par zaudējumu atlīdzību no prettiesiskas darbības, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka Civillikuma 2391.panta par vispārējo atprasījumu iedzīvošanās dēļ piemērošanai nav pamata.

[11] Šādos apstākļos Civillietu tiesu palāta atzīst, ka prasītāja prasība nav pamatota un ir noraidāma pilnīgi, kā to pareizi ir atzinusi arī apgabaltiesa, bet apelācijas sūdzībā minētie argumenti apstiprinājumu nav guvuši.

[12] Ievērojot to, ka prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktu ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta ceturtajai daļai tiesas izdevumus uzņemas valsts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.-434.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta

nosprieda

Maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „MTK Construction" prasību pret Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.73 zvērinātu tiesu izpildītāju Gunitu Špēlu par zaudējumu atlīdzināšanu – noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma, iesniedzot kasācijas sūdzību Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā un iemaksājot drošības naudu 284,57 *euro* apmērā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2014.gada 29.aprīlis.

Tiesneši (paraksts) I.Grauda

(paraksts) S.Krūmiņa

(paraksts) A.Keišs

NORAKSTS PAREIZS

Latvijas Republikas Augstākās tiesas

Civillietu tiesu palātas tiesnese I.Grauda

Rīgā 2014.gada 29.aprīlī